

Motion till riksdagen

1989/90:Ju503

av Iris Mårtensson m.fl. (s)

En ny kriminalvårdsanstalt i Hudiksvall

1973 års riksdag antog i enighet ett principprogram för den framtida kriminalvårdspolitiken. En bärande idé var den s.k. närhetsprincipen, enligt vilken personer som dömts kortare fängelsestraff skulle få avtjäna dessa på anstalter nära hemorten. Denna princip har man inte kunnat tillämpa i kriminalvårdens Gävlerregion.

Anstalten Hudiksvall är ett av de cellfängelser som byggdes i mitten av 1800-talet och som enligt riksdagens principplan (1980) för förändringar i anstaltsorganisationen skall ersättas med en ny. Tomt är anskaffad, byggnadsstyrelsen har utarbetat en programskiss och lokalprogram är fastställt av kriminalvårdsstyrelsen. En hemställan om projekteringstillstånd inlämnades till regeringen i juli 1985. Den planerade anstalten skall vara sluten med 42 platser.

Anstalten uppfördes 1869 och har 25 platser inkl. två dubbelrum. För att få en beläggning på 100%, måste dubbelbeläggning ske i två rum. D.v.s. det finns alltså endast 23 bostadsrum som dessutom är små och saknar egna toaletter.

Den är sliten och föråldrad och kan inte anses motsvara de krav som idag ställs på en god arbetsmiljö för personal eller goda behandlingsförutsättningar för intagna. Bristerna är till stora hinder i arbetet med att utveckla verksamheten.

Anstalten den har också brister såväl ur säkerhets-, vård- och behandlings-synpunkt. Verkstadslokalen är mycket liten, och vid högbeläggning skall upp mot 20 intagna beredas sysselsättning där. Det blir då inte bara trångt utan också riskfyllt p.g.a. att det finns viss maskinell utrustning.

Även i bostadsdelen är det små utrymmen. Där finns förutom bostadsrum två mindre samlingsrum och korridorer i två plan. Korridoren på nedre våningen används som matsal och TV-rum. Köket är också trångt. Efter påpekanden från yrkesinspektionen har en del förbättringar gjorts, men likväl kvarstår en mängd problem. Ventilationen är dålig, särskilt i källaren där livsmedelsförråd inkl. rotsaksförråd finns. Köket saknar också möjlighet till avkylning av maten. Det är svårt att hålla t.ex. rotsaker och kött åtskilda som föreskrivet är. Ett duschrum med två duschar finns. Bastu finns inte. Ventilationen är också mycket dålig i bostadsdelen, verkstaden och källaren. Rökfria utrymmen i bostadsdelen saknas.

Ett mindre förrådsutrymme är ombyggt till skollokal och ett annat till mo-

tionsrum, där högst tre personer åt gången kan motionera. Sjukrum saknas liksom observationsrum.

Någon differentiering låter sig inte göras i anstalten på grund av de små ytorna. Det betyder t.ex. att förstagångsdömda blandas med äldre, mer belastade intagna och vidare att t.ex. unga som ännu inte har så stor erfarenhet av narkotika blandas med tunga missbrukare. Erfarenheter från de senaste åren visar att det är helt otillfredsställande att HIV-positiva människor skall förvaras i en miljö som denna.

Anstalten saknar också lokaler för social färdighetsträning och motivationsavdelning. Introduktion för nyintagna anordnas i ett sammanträdesrum i den administrativa delen.

Nu måste det vara dags för anstalten i Hudiksvall att tillhöra de högst prioriterade.

På fråga i kammaren angående Hudiksvallsanstaltens framtid den 21 november 1989 svarar justitieministern:

Det råder för närvarande stor osäkerhet om det framtida behovet av anstaltsplatser, bl.a. till följd av beläggnings- och klientelutvecklingen. Kriminalvårdsstyrelsen säger i anslagsframställningen för budgetåret 1990/91 att det bl.a. mot den bakgrunden är rimligt att den av riksdagen antagna planen för anstaltsbyggandet nu blir föremål för omprövning. Men styrelsen framhåller samtidigt att man i det sammanhanget måste ta ställning till vad som skall göras med de anstalter som befinner sig i sådant skick att deras återstående brukningstid är mycket begränsad. Här nämner styrelsen bl.a. lokalanstalten i Hudiksvall.

Vi anser att behovet av en ny kriminalvårdsanstalt i Hudiksvall är lika aktuellt i dag som 1980 då den enligt riksdagens principplan skulle ersättas av en ny. Om en ny byggnation ej kan komma till stånd inom en snar framtid är det angeläget med en upprustning av den gamla anstalten.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en ny kriminalvårdsanstalt i Hudiksvall.

Stockholm den 16 januari 1990

Iris Mårtensson (s)

Olle Östrand (s)

Karl Hagström (s)

Axel Andersson (s)

Sinikka Bohlin (s)